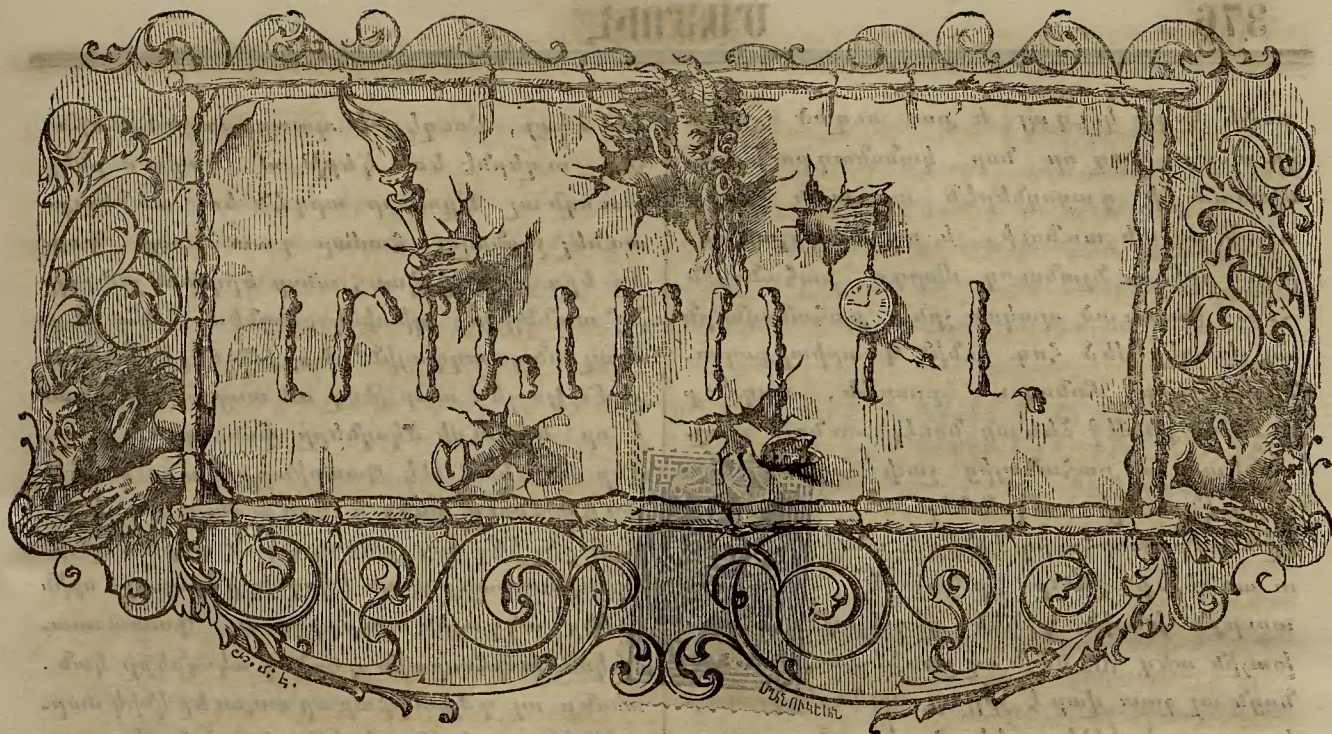

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՓ

Հայ ժողովուրդը երբեմն անանկ կրեայ որ աշխարհի վրայ շատ քիչ բանի համար կարթընայ՝ կը շարժի և կը յուզի։ Բայց ասանկ չէ՝ իրեն և իր օգտին վերաբերեալ գործոց մէջ շատ անգամ խնայարեալ կը շարժի, և իր այս շարժման հետևանքն ալ իրեն օգտակար ըրած է քան թէ մնասակար։

Հայ ժողովուրդը շարժող խնդիրներէն մէկն ալ այս օրերս ազգային տրոց խնդիրն եղած է։ Քաղաքական ժողովէն, Համարակալութեան գիւանէն տեղեկագիր տեղեկագրի վերայ կերթան ազգային ժողովին և երեսփոխանք ալ տրոց խնդիրն իրենց խօսքի նիւթ կընեն։ Միւս կողմէն առաջարկութիւններ ալ կը տեղան որ ազգը քիչ առնելի մէջ միլիոններու տէր ըլլայ։

Ժողովուրդն ալ այս ամենը կը տեսնէ կը լսէ և կը կարդայ։ Ինք ալ առաջարկութիւններ ունի։ Երոնք թուով շատ են, բայց քիչ

տեղեյի ոչնէ բեռնէ կըսին առած մը կայ, անոր նման մէկ առաջարկութիւն մը կը բերէ։ Եր սա է. «այս ստակները երբ հաւաքուին ինչի պիտի գործածուին և ինչ ապահովութիւն կայ»։

Տուրքը կուզէք 8 աստիճանի, կուզէք 10ի, 20ի, 30ի հանեցէք, կուզէք աստիճաններուն գումարները վեր հանեցէք 1000ի, 2000ի, 10000ի։ Գրիչ կաղամարն ձեր ձեռքն է. քսակն ալ ժողովուրդին ձեռքն է։ Ուզէ՛նէ կը բանայ քսակին բերանը, ուզէ՛նէ կը գոցէ ու բնաւ բան չտար։ Ալ քանի՞ կառնես տուրք տուողէն առած ստորագրութիւնդ։ մէկը որ 100 զրչ. պիտի տամ քսելով ստորագրած ըլլայ։ — հէլէ՛ քանի՞ ստորագրող կրնաս գտնել։ — Կտալու ըլլայ, ինչ կընես անոր։ Գործը պիտի լինայ Պատրիարքարան և բունի պիտի առնես։ ատոր ալ շատ ետեւէն լինալ չըլլար, վերջը հոտը կը հանուի։ Ինչ քաղաքական գործը պիտի լինայ որ իր ոտքովը Պատրիարքարան դայ։ հազարէն

քանի՞ հոգի կուգայ և քու ուղած ստակդ կուտայ։ Թող որ նոր կանոնադրութեան նշանաւորի դացողներէն ազգային տուրք բռնի չպիտի առնուի։ և աս ալ խելացիութիւն ըրին։ Նշանաւոր մարդը քահանային հետ (Աստուած պակաս չընէ քահանայներն ալ շիտակը մեծ հոգ ունին Պատրիարքարանի սնտուկը մտնալու դրամին, արդեօք նշանաւորի մէջ ձեռաց նուէր առնող պաշտօնեայք ալ քահանայից չափ հոգ չունին սնտուկն աւելի ստակ մտնելուն . . .) կանխաւ կը նստէր, խորհուրդ կընէր և տալիք տուրքը ու առնելիք խաչը կը հաշուէր, և տալիք տուրքն խաչին գինէն զեղչելով, 300 նոց խաչին տեղ 100 նոցն ալ չառնէէն ետքը 50 նոցն ալ շատ վար է չըլլար, 80 նոցին խարար կուտար. և եթէ աղէկ հաշիւ ընող ըլլար նշանաւորի տանն ազգային տուրք առնելը աւելի փաստակար կըլլար կոր սնտուկին քան թէ օգտակար։

Ինչ որ է, աղէկ ըրեր են որ նշանաւորի տանն ազգային տուրք պահանջելու սովորութիւնը պիտի վերցնեն։ Հապա Պատրիարքարանի գիմողները քաղաքական ինչ գործ պիտի ունենան որ տուրք տան։ Փնտռելով վնասելով կը դռնենք որ մէյմը ֆերապի իւմուխապէրը կայ. աս ալ թէև չգիտենք որ ժողովուրդին քուէովը ընարուած բերայի թաղապետական ժողովին չափ կեանք պիտի ունենայ, գիցուք թէ աս կայ ու կը կենայ. այս մասին ալ մեծ կորուստներ պիտի ընէ սնտուկը, ըստ որում կ. Պօլսոյ մէջ ապրանք առնող գաւառացիներ ալ շատ կան, և արոց կանոնադրին նայելով գաւառացիներն այսուհետև իրենց գաւառին մէջ տուրք պիտի տան, (հոն երբ պիտի տան, ծռաղատկի՞ն) ուստի և ազատ են Պօլսոյ մէջ տուրք տալէ։ Երդումի համար Պատրիարքարանի եկողներէն տուրք պիտի առնուի. բայց երդումընողը պիտի տայ, թէ երդում ընել տուողը. աս խնդիրը տակաւին լուծուած չէ. երդում ընողը կ'ըսէ որ ես երդում մ'ընելու համար

հոս եկայ, կ'ուզէքնէ պատրաստ եմ ընելու. չէք ուզերնէ ես կ'երթամ. երդում ընել տուողն ալ կ'ըսէ որ արդէն ես առնելիքս առնել չկրնալուս համար դատ բացի, դործը երդումի ինկաւ, անոր երդում ընելովը իմ առնելիքս պիտի կորսնցնեմ. հիմա մէյմ'ալ անոր ազգային տուրքին ճէրիմէն քաշեմ. Ես չեմ տար թող ան տայ ըսելով եղած է որ երդումի եկողները փառօք ետ դարձեր են. կամ թէ Պատրիարքարանը նալլէթ սուռաթնուդ ըսեր և երդումն առեր է։

Ուրիշ ինչ կայ քաղաքական գործ, որ անով Պատրիարքարանի եկողները պարտաւորին իրենց ազգային տուրքը տալ։ Դատաստանական խորհուրդին գործով եկողները կան. ասոնք ալ դժբաղդաբար առաւել կնիկ մարդիկ են, որ իրենց էրիկնուն գէմ դատ բացած են, կնիկմարդիկ ալ ազգային տուրք տալու պարտականութիւն չունին. էրիկմարդիկ ալ ամբաստանեալ ըլլալով ստակ չեն տար. Դատարանը տուրք տուր ըսէ նէ, ան ալ ստակ ունենայի նէ՛ կնիկան շինեօն մը կառնէի, ոտքին ալ պօթ մը, և հիմա այստեղ չէի գար՝ կը պատասխանէ։

Ինչպէս կը տեսնուի, տուրք չտուողէն առնելու միջոցը շատ տկար է. շատ քիչերը Պատրիարքարանի մէջ գործ պիտի ունենան, և քիչ արդիւնք պիտի ունենայ կեդրոնական սնտուկը, եթէ ժողովուրդին տուրք չտալուն պատճառները նախ չը քննուին և արգելքները չը բարձուին։

Այդ պատճառներուն գլխաւորն է, ինչպէս վերն ըսինք, ժողովուրդին ապահովութիւն չունենալը թէ հաւաքուած ստակներն ինչի՞ պիտի գործածուին,

Վարչութիւնն ամեն բանէ առաջ ժողովուրդն ապահովցնելու միջոցներ թող մտածէ. այդ միջոցներն չգտնելու ըլլայ, պարապ տեղը թող չաշխատի ծրագիրներ շինելու և ազգային ժողովին մէջ բերանին յոգնեցնելու որ ծրագիրնին քալեցնեն. անոր մէջ ծրագիրնին քալելով գործը սկսուած

անգամ չըլլար, ուր կմնայ որ կէս եղած կամ լմնցած ըլլայ:

Հայ ժողովուրդը իր քրակին խնդիրներուն մէջ բնաւ անտարբեր չէ, շարժիլ գիտէ, և թէև կրնայ ըլլալ բաներ որոնց համար շարժիլ պէտք ըլլայ ու չշարժի, բայց ստակի խնդրոյն մէջ բնաւ չանանար: Ասոր համար վարչութիւնը պէտք է որ ժողովուրդը ապահովցնէ (ինչպէս կառավարութիւններն անգամ այս ապահովութիւններն կուտան, երբ փոխառութիւն ընեն՝ թէ առած ստակինն այս կամ այն օգտակար գործին պիտի դործածեն) թէ իր հաւաքած ստակով

1. Նոր և աւելորդ պաշտօնեայներ չպիտի աւելնան Պատրիարքարանի մէջ:

2. Անարժան պաշտօնէից ամականները չպիտի աւելնան, արժանաւորներուն ալ պէտք եղածէն աւելի չպիտի ըլլան:

3. Անպիտան ծախքեր չպիտի ըլլան:

4. Ասոր անոր կսկորդը ստակ չպիտի անցընէ, և անցածներն ալ հէշ չպիտի ընէ:

5. Կեդր. սնտուկին մատակարարութիւնը կանոնաւոր քօնթրօլի տակ պիտի ըլլայ:

6. Հաւաքուած ստակին մէկ մասը և շնորհքով մասը ազդօգուտ դործերու պիտի մխուր, ինչպէս է դաստիարակութեան խնդիրը, որուն համար թէոր վարչութիւնը ստակ չյատկացնէ և չլծարէ, չկարծուիր որ ազգին մէջ տուրք տալու յօժարութիւն ունեցողներն անգամ ստակ մը տան կեդրոնական սնտուկին:

Այս և ասոնց նման ուրիշ ապահովութեան միջոցներ պէտք են, որ տրուին ժողովուրդին, որպէս զի ժողովուրդն իր քրակին բերանը սիրով բանայ:

Խնդիրը կարճ կըլլայ թէոր վարչութիւնը ամէն բանէ յառաջ, գալիք տարուան իր ծախուց պիւտճէն պատրաստէ և Ազգային ժողովին տանի և անկէ ալ հրատարակուի այն, և անոր վրայ ըլլալիք վիճաբանութիւնները լէ ժողովուրդը և պիւտճէին ծախքերը

տեսնէ, չէ թէ անանկ խոշոր Եկեղեցիներով, այլ մանրամասնաբար, ան ատեն վարչութիւնը ժողովուրդին վստահութիւնը կը դրաւէ. մանաւանդ երբ խօսքին տէրն ըլլայ, և վաւերացած Պիւտճէին համեմատ քալէ, անոր որոշած ծախքերէն դուրս չելլալով:

ԾԱՂՐԱՍԻՐԱԿԱՆ

(Շարունակութիւն գլխ. Բէ- 463)

Ի

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

Օրիորդ Ֆլօրիկ ձեռքը ծաղիկ բռնած պատուհանին առջև իւր սիրահարին կսպասէր, այսպէս պատուիրած էր իր մայրը և առաջին անգամն ըլլալով պիտի ծանօթացնէր աղջիկն այն սիրահարին՝ որ հիմայ ճանչնալու բարեբաղդութիւնը պիտի ունենանք:

Ինչպէս որ կը տեսնուի՝ Ֆլօրիկի առած դաստիարակութիւնը խիստ բարեկրթական էր, մօրը կամայն հնազանդելով պիտի ինտըրէր իր ամուսինը եթէ ինքն ալ հաճէր:

Եթէ այս աղջիկը հիմակուան ազատամիտ կարծուած աղջիկներուն հետ բաղդատենք շատ սրամիտ և ապագայն տեսնող աղջիկ մը պիտի գտնանք, որովհետեւ՝

Նախ՝ պիտի ազատէր այն տաղտուկ նամակագրութիւններէն զորս երկու կողման սրտերը պիտի ճմլէին և ճնշէին: Երկրորդ՝ ազատ պիտի ըլլար այն վստահաւոր յարաբերութենէն յորմէ նիւթական և բարոյական վնասներ յառաջ կուգան:

Երրորդ՝ զերծ պիտի ըլլար այն անուանարկութենէ որ շատ անգամ անմեղներուն խոկ պատիւը կ'սպաննեն:

Ասոնց ամենուն տեղ Ֆլօրիկ իր մայրը պատասխանատու ընտրած էր, բայց որովհետեւ ինքը պիտի կենակցէր իր ապառնոյն հետ՝ պատասխանատուութեան մեծ մասը իր ընտրութեանը թողուած էր:

Ֆլօրիկ և մայրը պատուհանին ետեւ բա-

ւական սպասելէ ձանձրացած սիրան դարձեալ վիճաբանիլ մեր սպասած սիրահարին վերայ, մայրը միշտ այսպէս կ'ըսէր իր աղջկանը։

— Աղջիկս, նիւթական մասին համար աւելին հարցափորձեր ըրի, քննեցի, գոհացուցիլ տեղեկութիւններ առի, սակայն տարիքին գալով այնչափ երիտասարդ է, կատարեալ մարդ մ'է։ Աղջիկը կը պատասխանէր։

— Շատ աղէկ մայրիկ գոհ եմ որ իմ բարութեանս կ'աշխատիս. ամուսնական կենաց Ա. կանոնը որ պարզութեամբ չափաւոր ապրուստ ունենալէ՝ զայն նոխապատրաստել կը ճգնիս, լա՛ւ. ուստի՝ երկրորդ կանոնը որ սէրն է՝ և յարատեւութիւն ու հաւատարմութիւն կը պահանջէ այդ ալ պէտք է որ ես մտածեմ։ Քանի՞ տարեկան է ապառնիս։

— Երեսուն և հինգ, աղջիկս, հիմայ պիտի տեսնես թէ ո՞րչափ ուժեղ և կայտառալ է։

— Թող տեսնե՛ք մայրիկ եթէ ժողովարութեան արդիւնքն է այդ տառաջ կազմուածքը բժշկութեան գէ՛մ սխալ մ'է, վասն զի նոյն հասակն ունեցող մարդը սիրոյ դժուարեմեքներէն զուրկ մնացած չի կրնար ըլլալ։

— Կը հասկնամ, ծնունդն տառաջ է ըսել կ'ուզես։

— Թողունք այդ, ի՞նչ բնաւորութեան տէր է, կանանց սեռին վրայ ի՞նչ դադարար ունի, իր ընտանեացը հետ ինչպէս կը վարուի։

— Այդ մասին խիստ աղէկ տեղեկութիւններ առած եմ, կ'ըսեն թէ ապրուստի մասին տան մէջ առատութիւն կը լըղայ, իսկ ազատութեան մասին սով կայ. չը թողուրեղեր որ քոյրը կամ եղբոր կինը պատուհան ելլեն, կամ երիտասարդի մը հետ պարեն, երգեն, խօսին, խնդան զուարճանան և թուղթ խաղան առանձին, երբ մայրն ու ինք հոն ներկայ ըլլան կը թողու եղբոր որ հիւրերու հետ համարձակ խօսին, ինչպէս աղջիկս

միթէ դու ալ այսպիսի բնաւորութեան տէր մարդիկը չե՞ս յարգեր։

— Շարունակէ մայրիկ, շարունակէ։

— Մինչեւ անգամ սա մեր քոյի փողոցին մէջ եղող բարեկամուհւոյս խորհուրդ հարցուցի, աղջիկը ամուսնացնելու համար տարիէ մը ի վեր բիայային վրայ դառնուելուն շատ էրիկ մարդիկ կը ճանչնայ, երբոր պատմեցի քու ապառնոյդ բնաւորութիւնը՝ չի հաւատաց, ըսաւ։

— Այդպիսի ամուսին գտնել անկարելի է, քեզ խաբած են, ինչպէս որ միջնորդներու սովորութիւն է միշտ իրը սոկեղծելով ածուրդի կը հանեն, ուստի թող որ ես մէյ մը հարցափորձեմ։

— Է՛յ, հարցափորձեր է։

— Տակաւին լուր մը չառի, աղջիկս, սակայն այսօր ըստ իւր խոսաման հոսկէյ պիտի անցնի անգամ մը դքեղ տեսնելու, պատուիրած եմ բարեկամուհւոյս որ այս առիթը ձեռքէ չի փախցնէ և կերպով մ'իր տունը հրաւիրէ որպէս զի որոշումն իմանանք։

— Ա՛հ մայրիկ շատ դէշ ես ըրեր դաղունիքդ օտարին հաղորդելով, ես վստահ եմ որ հիմայ այդ գոված անձը բարեկամուհւոյդ տունը կը գտնուի, որովհետեւ ինչպէս որ ըսիր բարեկամուհւոյդ իր աղջկանն համար այդկէ աղէկ ամուսին չի կրնար գտնալ, ունեւոր և պատուաւէր հազիւ հիներէն մնացած կըլլայ և այն ալ հատ մը։

— Իրաւունք ունիք ըսաւ Սիրահարը կամայուկ մը դռնէն ներս մտնելով և ողջամիտ և պատուաւէր ձեզ նման ընտանիք ալ հազիւ նորերուն մէջ կը գտնուի. ուստի պզտիկ փորձով մը օրիսրդին սէրը յիս ներշնչեց. հըրաման կուտայ որ ձեռքը թրթվեմ։

— Չէ պատասխանեց աղջիկը կարմրելով այդ պաշտօնը քահանային նէ և պատկի առեն կը դորձագրէ։

— Ա՛հ միմռայ նշանածը, ատիկայ մոռցած չէի, սակայն սովորութիւնը զիս շփոթեց։

— Հոգ չէ պատասխանեց աղջիկը, ուրիշ անգամ մ'ալ դուք կը խրատէք զիս :

— Ուստի աւելցուց մայրը հարսանիքը որոշուած է :

Այո՛, կրկնեցին սիրահարեալք և երկու օր վերջը զերար սուրբ սիրով կը սիրէին :

Յըօրիկ իր փեսացուն վրայ սխալ գաղափար մը ունեցեր էր, այն է ուժեղ և կայտառ ըլլալը ժառանգական կարծեով, բայց ոչ, պարոն Տրդատի կազմական առողջութիւնը մտային անհանգստութիւն չունենալ է եղեր :

Հիմայ դիտէ՞ք ծաղրական կէտն ո՞ր է, շատեր ատենց այս պարզուկ սիրահարութեան ու փոյթ ամուսնութիւնը տեսնելով օրինակ առնել կուզեն եղեր՝ ըսելով թէ առաջին ծանօթութեան մէջ տրուած վճիռը հաստատ կըլլայ :

Բայց այս բացառութիւն է եղբարք, միանգամ ծանօթանալով և ամուսնանալով թշուառ եղող մարդիկ խիստ շատ են . բուն էական կէտը կըթուծիւն է, և այդ ո՞ր է ներկայ դարուս, Պօլսոյ և հայ երիտասարդութեան մէջ :

Փ.

ԺԱՌԱՆՔ

Շարունակել

ՔԻՊՐԻԹ ՈՒՏՈՂ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

Խնամն ճէլատը վէ միւրվէթի ինսաֆը եօդ զալիմէ :

Կէօզիւն այտըն, իշթէ պէն եօլու թուծտում կիտիօրում, սէն կիպի պիր պիվէֆա զալիմէնին ուղրունա ֆէտայի ճան էտէրէք էշէք ճէննէթինի պօլայօրում :

Գէօր օլայըտըմտա քէշկէ սէնի էքէ չիվէլ պօղաշաճը տիւրքեանընտա պօղաշա էէրքէն կէօրմէյէտիմ, արգան սըրա կէլիպ էվինի էօյրէնմէյէտիմ, էլիմ գըրըլայըտա օմէթուպու եազմայայըտմ, կիւյա միւր

վէթ էտիպ ճէվապ եաղտըղընտա էյի կիւն կէօրտիւմ. պէնի չանթայա քէքլէք աթար կիպի աթարգտան սօնրա, միտալեօն իսթէրիմ. ֆիսթանըդ իսթէրիմ տէյէրէք այը փօսթու իւղէր կիպի փօսթումու տա իւղտիւն :

Պիզ՝ էհ, պիր տտամ, սէվաիղինին եօլունա ուղրունա ֆհտա օլմալը տէյէրէք, պաշատըդ հաֆթալըղըմըզը սէնին հալայի մէսարիֆէրինէ սարֆ էթմէյէ, հաթթա հաֆթալըղմ էթիշմէյօր տէյի հըրսըզը պիլէ էթմէյի իրթիքեապ իտէրէք, պիր իքի տէֆա գայանըն աչըզ օլտուղու վազթընը գօլլայըպ պէշէր, ծնար լիրա աչըրմայա դատար թէնէզզիւլ էթտիմ, օ փարայըլա սանա պիր ստաթ գօրտօն ալտմ: Սէնի պալօլարա կէօթիւրէրէք պին թիւրլիւ հազարէթէր կէօրտիւմ, թօգաթլար, թէքմէլէր, եռմրուզլար էէտիմ, վէհասըլ սէնի րազիպլէրիմին էլինտէն գուրթարմադ իշին կէօյսիւմիւ գալգան գօլլարըմը գըլըճ էտէրէք սէնի վիգայէ էթտիմ ամմա սէն օրալարտա օլմատըղընտան պէնի սէրսէմպուտալա էէրինէ գօտուն. հալգայը պուրնումա թագըպ իսթէտիկին կիպի օյնաթտըն :

Պիլմէմ հաթըրնա կէլիրմի. պիր կիւնպէօյիւք մասլաղա էյլէնմէյէ կիթտիք. պէնի հալուզա աթարապ աղ գալտը պօղուլմմա սէպէպ օլույօրտուն, իշթէ սէնին ճէլատ օլտուղուն օ կիւնտէն պէլլի օլտու. ահա մըսը էվէ տէօնտիւղիւմիւզտէ հաճի Յակուրու կէօրտիւն, օ հաճի Յակուրու քի կիւյա լուռախպարմօլարադ գարտաշ կիպի նամուսումու, հէֆսիմի վիգայէ իտէճէքտի :

Ալթը այ պիր տիւլիւ արանըզտա մուհապէթ գայնաշտըղընը կէօրլւմլէ կէօրտիւմ, չօդ րէճալար էթտիմ. վաղ կէչ Սուրըիք, էօլիւմիւմէ սէպէպ օլաճադսըն տէտիմ ամմա հայը էթմէտի, խրատ վէրմէք իշին նինէմի, տէրտէրիմի կէօնտէրտիմ: Փայըզլա փարա գալտըրարադ սէնի կէլին

ալաճաղըդ տէյի էվ եաբալում. տէօշէթտիւմ թամամ Ս. Սարգիստէ նըշանլատըգ էվլէնէ-
ճէյիտիւք, ճայտըն, պէն օ խօրեաթ հէրի-
ֆի իսթէմէմ տէտին. էլ ալէմէ կիւլիւնճ
օլտում, նամահաում պիր վարալըգ օլտու
տէյի արթըգ իւմիտի գաթ էթտիւմ:

Սօն տէֆա օլարագ սէնի դարձա կէթիր-
մէք իշին պիր մէքթուպ եազալում, պիւլիւք
պիւլիւք շէյէր վատ էթտիւմ, ֆադաթ սէ-
նին օ քէօր օլասը կէօղիւն հաճի Յարու-
տա օլտուղունտան, էօլիւմիւմին սիճիլի օ-
լան օ «ԻՍԹԷՄԷՄ» լուղէթինի աղղընտան
չըգարտըն:

Արթըգ քէնտիւմի զէհըլէմէյէ նիյէթ էթ-
տիւմ, պաշլատըմ կիւնտէ պէշ թանէտէն
պաշլայարագ քիպրիթ եէմէյէ, չիւնքի քիպ-
րիթտէ ֆօսֆօր օլտուղունտան աւտամը զէ-
հըլէր իմիշ: Սէնին էվլինին էօնիւտէն կէ-
չիպ պիւլէֆալըն հաթըրմատիւշտիւքճէ քիպ-
րիթին մըգտարընը արթըրտըմ, վէլհասըլ
օն կիւն դարֆընտա կիւնտէ պիր գուլթույա
չըգալում. . . տիւմանը եօգ ամմա, աթէշ
իշիմի սարմըշտըր . . . գօնշու հէքիւմ պէնի
կէօրտիւ իսէ պէյէնմէտի, վալիտէմէ, պու
չօճուգ վէրէմ եօլունու թուլթուտ տէմիշ.
պէնիւմտէ ճանըմա միննէթ. պէօյլէ ֆանի
տիւնեաւտա եաշամագտանա, էօլիւք կիտէ-
րիւմ: Շիւմտի պու մէքթուպու պանա մէրհա-
մէթ էտէսին տէյի եազմատըմ. իլլա պանա
էթտիլին ճէլլատըղը աղնայասըն տէյի պիր
էօրիւնէք սանա պիր էօրիւնէք սանա եօլ-
լատըմ. էլպէթտէ սէնտէ տիւնեա ալէմ իլէ
պիրլիքտէ օգուրսան, հիշ տէյիլսէ ութա-
նըրսընտա հաճի Յալիբու կէօրտիւղիւն վա-
ղըթ եումուրճագ կէօրմիւշ զանն էտէր-
սին . . . :

Դալ սաղըք սէլամէթլէ, Ալլահտան դօրգ-
մաղ, իշթէ պիր գուլթու քիպրիթ տահա
եէյօրում, չանընա, շէօհըլէթինէ եաղըղլար
օլտուն:

Էշ Նահապէ

Պեդրոս Աբրահիմ

Ս. Ք. Մէքթուպումու թիւրքճէ եազալ-
ղըմըն սէպէպի Գայսէրլիլէրտէ, Չօրլուլու-
լարտա աղնասըն տէյի տիր. եիւղիւն աղ-
օլտուն:

Աբրահիմ

ՈՒՅՏՈՒՐ ՄԱՍԻՕՆ

Մեքրուպ աղա, եանընտաքի գարը քիւմ,
նէ կալանթօն շէյ:

— Պիզիմքի տիր պէ, թանըմատըն մը,
ուխտա կէօթիւրտիւմ:

— Ատամ սէնտէ պէն սէնի պիլիւսէմ, սէն
գարընա գատիֆէ ֆիստան կիյտիւլէմէզ-
սին:

— Պէն ֆիստան իշին տէյիլ գարը իշին
պէնիւմ տիր տէտիւմ:

— Հա՛ շէօյլէ ուխտունուղ ընդունական
օլտուն:

Կէշմիշ օլա թէրէզա, հասթասըն տէյի
իշիթտիւմ:

— Պըրագ գըղգարտաշ, ճէսուրլուգ էթ-
տիւմ կիւյա թիւրքա պինտիւմ. թէվիէ-պա-
շընտա պիր ֆուրթունայա թուլթուլուգ քի՝
լոտօս հալլատա Գատըքէօյ վաբօրընտայըլ
կիպի, արապամըլ պաշլատը պաշտան գըշ-
տան տալիլանմայա իշէրի սու ալմայա, պէ-
րէքեաթ վէրսին իշինտէ չօգ եիւք եօգտու
տա պօղուլմատըգ:

— Ֆէնա մը, էօնիւմիւղ մայիս, սէն շէր-
պէթինի ալմըշ օլտուն:

Արգատաշ, ֆուգարալըգ տա մասգարա-
լըգ օլտու, արթըգ տիլէնճիլէ գալիու աշ-
մայօրլար:

— Պէն օնուն գօլայընը պուլտում, թօբ-
լատըղըմ սատագալարա պիր գաթ ըուպա
եաբալում, կալաթա սարայըն էօնիւնտէն պիր

սէտեայա պինիպ էօյլէ տիլէնիօրուսմ:

— Հիչ սէտեայըլա տիլէնիօրուսմ օլուր մու:

— Հա՛յ, հա՛յ, հանկը քիպար էվինէ կերմէք իսթէյօրսամ, թէվազու իլէ գափուլու աչըյօրլար, իչէրի կերտիղիմ կիպի չանթա-տան ապայը չըգարարագ կիլինիւ էօյլէ տիլէնիօրուսմ:

— Պու էյի ամմա, սէրմայէ իսթէր, սէրմայէսիզ զէնաաթ պիր տիլէնիօրուսմ գալմըլըր, օտա պաթալ օլուր:

* *

Պարոն Մարտիրոս, Ֆիլատէլֆիոյ արուեստ ահանդիսին պիտի գտնուիս:

— Հապա ի՞նչ ըսելէ, անթիւքայ բան մը ունիմ հետս պիտի տանիմ:

— Քանի՞ ֆրանդ կարծէ:

— Արժողութիւնը չեմ գիտեր՝ սակայն շատ գիմացկուն բան է:

— Ի՞նչ է արդեօք:

— Ձիլինկիրեանին իր ձեռքովը շինած մուխալայէ խալբախը:

* *

Աման տօքթօռ այաղընը էօբէյիմ, չօճուղում էլտէն կիտիօր, չէնկէ աթմայա պաշլատը:

— Է՛հ կիթտէ պէն սապահ կէլիրիմ:

— Նա՛սըլ սապահ Ալլահը սէվէրսէն, սապահա գատար չօճուգ էօլիր տէ եէնի տօղար. վիղիթա իչին իսէ, նա՛ լիրայը բէշին վէրէյիմ:

— Լիրա հա՛, օ պիր օլուր... հաթայա կէօթիւրիւյօրուղ տէյի իքի իւչ քիչի պիր օլսպ պէնի կէճէ վէրանէտէ սոյա՛րմըսընը:

— Ճանըմ նէլէ՛ր սէօյլէյօրսուն, պէնիմ պիր խըրսըզըդ. հալիմ վա՛ր մը...:

— Էյի ատամ ըսան կիթ գուլլուգտան պիր զապթիլէ կէթիւր, պէն զապթիլէսիզ խաթայա կիտէմէմ:

— Աննաշըլար, պուստան սօնրա հէքիմ

լազըմ օլուրսա հէքիմէ կիտէճէյիմիզէ զապթիլէյէ կիտէճէքմիչիզ:

* *

Նէ՛ օ էլինտէքի հաճի ախպար,

— Օլթա տըր տայը. պիր ազ եէմ սափլայըպ քիրէմիտլէրտէն քէտի ալլայաճաղըմ:

— Աննաաթըմ, քիւրք իչին տէրիսինի սօյաճագսըն:

— Նասըլ քիւրք պէ, էթին օգկասը 17 շըշա, պօղազլայըպ գալուրմա էտէճէյիմ, Ֆրանսըզ մուհարէպէսինտէյիզ կիպի բահալըլըգտան կէօզ աշարըղմըզ եօգ քի:

* *

Պիրատէ՛ր, պօնօնուն վատէսի կէլտի:

— Վա՛յ պօնօնուն վատէսի կէլտի տէ պիլիմ մատամ սիզէ կէլմէաթի՛մի...:

— Նասըլ, ահճէյի մատամ մը էօտէյէճէք:

— Պիրազ ըսգօնթօ էտէճէք ամմա, հօշ կէօր կիւն օլուր կէնէ պիրպիրիմիզէ լազըմ օլուրուղ:

* *

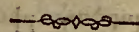
Վալլահա շաշըլաճագ շէյ, շու պիզիմ էնիշտէ տէ 7 թիւրլիւ լիսան պիլիր պիր իշ պուլլամիօր:

— 7 թիւրլիւ լիսանը քի՛մ աննար քի ծնու եանընա ալաճագ. քէշկէ իքի թանէ պիլիտի տէ գանաաթ էտիպ պօշ կէլմէյէյիտի:

* *

— Մատմազէլ սրբուհի, այդ ինչ մազաբլուր է, պարզապէս շինեօնըդ եանկըն խուլէսի է դարձեր:

— Հրամմէ այդ խուլէէն հալսը սէյիր ըր՛է, պարոն մկրտիչ նայէ՛ մեր կրակէն քանի երիտասարդներուն սիրալ բռնկեր է:

ԴԱՍԱԳԻՐԳ

ԵԿԵԼԵՅԱՍՆ ՁԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Աշխատութեաց Ն. Ս. Թաշճեան

Հայկական եկեղեցական ձայնագրութիւնը ընդ փոյթ ընդհանրացնելոյ և արդիւնաւորելոյ համար Ն. Ս. Թաշճեան քաջահմուտ ձայնագրագէտ դասաւանդուն պատրաստած է այս դասագիրքը որ ի լոյս ընծայուած է Ս. Էջմիածնայ տպարանէն :

Գինն է 40 դուրուշ :

ՁԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՐՐՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Տաղաւար և թէ լուր աւուրց համար Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը, մեղեգիք, տաղք, և ամեն բան ինչ որ Ս. պատարագի երգեցողութիւնը ըստ աւուր պատշաճի կը կազմեն. բաց ի ճաշու շարականաց, ձայնագրութեամբ տպագրուած և ի լոյս ընծայուած են Ս. Էջմիածնի տպարանէն :

Սորա մէջ առաւօտեան և երեկոյեան ժամերգութեանց մէկ քանի կարևոր երգեր ևս իբրև յաւելուած տպուած են :

Գինն է մէկ Օսմանեան ոսկի :

Կը ծախուին Ղալաթիոյ հայոց եկեղեցւոյն բանկայը և Կամուրջի գլուխը պարագան :

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻԷ

1875 Մարտ 12 չորեքշաբթի գիշեր ժամ 2 1/2

Ի ԴԱՍԱՍ

Պ. Մ. ՄԱԿԵԱՆԻ

Ե Օ Թ Ը Մ Ա Հ Ա Յ Ո Ւ

Մ Ե Ղ Ք Ե Ր

Հետաքրքրաշարժ գործողութիւն եօրը հանդես

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Նշան ԷԹ. Ի Յ. Փափագեան

ԱԶԴ. — Անունը բաւական է թատերգութեան իբրև դրվեստ : Թարգմանիչ էֆէնտիին կիրթ ճաշակը, ընտրութիւնը և մաքուր լեզուն խաղին դեղեցիկութեանը վրայ նոր վայլ մը աւելցուցած են, որուն համար մեր շնորհակալիքը կը յայտնեմք և կ'յուրամք որ թատերասէր հասարակութիւնն ալ կը պատուէ թէ իաղը թէ թարգմանիչը և թէ նպաստաւորեալը :

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Վ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Սոյն ճարտար բժիշկը այժմ իւր կեդրոնաւանդին փոխադրած է Բանկաթի Ս. Յակոբ հիւանդանոցին մէջ, ուր ամեն օր պատրաստ է ցորեկուան ժամը 6 էն մինչև երեկոյ, իրեն գիմուլ ամէն կարգի կարօտ ազգայնոց ճրխաբար խնամ տանիլ :

Ի Լ Ա Ն

Սիրքէճի իսկէլէսիստէ տէմիրճի մաղաղաւարը իթթիսայինտէ պուլունան մաղաղատասօպա վէ մաթպախ իչին ֆարտիֆ վէ Նիուֆասթըլ մատէն քէօմիւրիւ սաթըլմագտաօլուպ, թէշրիֆէ բաղպէթ պուլունան զէվաթըն հէր հալտէ խօշնուտ օլաճագլարը իւլան օլունուր :

Մամուլ իւրաքանչիւր չրջանը 52 օրինակ է :
Ստորագրութեան տեղն է Պօլիս, Զինճիրլի խան վերի յարկ թիւ 18 :
Դուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է :
Շրջանին գինը դահեկան կանխիկ 60
Կիսաշրջանը » » 50
Մէկ թիւ փարայ 50
Մանուցման տոճն է դահեկան 2

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ԳԵՈՐԴ Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ս. Ղ. Պարտիզպանեան Է. Ընկ.

ԲԻԶԱ-ՓԱՇԱ ԻԱՆ ԹԻԻ 3